

Kas jāprot latviešu valodas prasmes vidējā līmenī?*

B 1 – vidējā līmeņa pirmā pakāpe

LASĪTPRASME

- ◆ Saprot tekstu par sadzīves un savām interesēm atbilstošiem tematiem, ja tas ir uzrakstīts skaidri un precīzi un informācija tajā ir formulēta tieši un nepārprotami.
- ◆ Saprot biežāk izmantotos tekstus (piemēram, sludinājumus, rakstus preses izdevumos, instrukcijas, vēstules, īsus oficiālus dokumentus).
- ◆ Spēj uztvert un noteikt teksta tematiku, galveno domu un svarīgākās detaļas. Plašākā, sižetiskā tekstā spēj izprast sižeta attīstību, tieši paustas emocijas un attieksmes.
- ◆ Sarežģītāki teksta fragmenti par nezināmiem tematiem var būt nesaprotami. Grūtības var sagādāt fakta nošķiršana no viedokļa.

KLAUSĪŠANĀS PRASME

- ◆ Spēj uztvert un saprast skaidri formulētu runu par pazīstamiem tematiem un situācijām.
- ◆ Runātajā tekstā uztver gan vispārīgo informāciju, gan svarīgākās detaļas.
- ◆ Tematiski svešākā, leksiski un sintaktiski sarežģītākā runā saprot galveno tēmu, uztver un izprot atsevišķus runātā teksta fragmentus.

RAKSTĪTPRASME

- ◆ Prot uzrakstīt tekstu par zināmiem un savām interesēm atbilstošiem tematiem, par saviem pārdzīvojumiem, izjūtām.
- ◆ Prot uzrakstīt personiska satura vēstuli un zīmīti, aizpildīt dažādas anketas par personiskiem un sadzīves tematiem, kā arī uzrakstīt savām vajadzībām atbilstošus lietišķos rakstus, piemēram, iesniegumus, pieteikumus.
- ◆ Spēj pietiekami precīzi pierakstīt dzirdēto, ja runātais teksts ietilpst viņa interešu lokā un tas ir vienkārši un skaidri formulēts.
- ◆ Prot uzrakstīt loģiski saistītu tekstu, izmantojot vienkāršus paplašinātus un saliktus teikumus.
- ◆ Ir pietiekams vārdu krājums, lai nodrošinātu komunikāciju. Veidojot sarežģītākus teikumus vai rakstot par mazāk zināmiem tematiem, dažkārt nespēj atrast atbilstošu leksiku.
- ◆ Cenšas lietot dažādas gramatiskās konstrukcijas, pārsvarā saskaņo vārdus teikumā. Izmanto vienkāršus vārddarināšanas paņēmienus.

RUNĀTPRASME

- ◆ Spēj visumā patstāvīgi sazināties par tematiem, kas saistīti ar sadzīves situācijām, personiskajām interesēm un profesionālo darbību.
- ◆ Prot formulēt vienkāršus, precīzus jautājumus par konkrētām vajadzībām. Grūtības var radīt sarunas uzturēšana par mazāk zināmiem tematiem vai situācijām.
 - ◆ Prot aprakstīt, raksturot un salīdzināt lietas, parādības, situācijas. Prot īsi pamatot savu viedokli.
 - ◆ Veido loģiski saistītu runu bez garām nemotivētām pauzēm.
 - ◆ Ir pietiekams vārdu krājums, lai nodrošinātu komunikāciju par ikdienas un sadzīves tematiem. Veidojot sarežģītākus teikumus vai formulējot domu par mazāk zināmiem tematiem un situācijām, nereti jāmeklē piemērota leksika.

B 2 – vidējā līmeņa otrā pakāpe

LASĪTPRASME

- ♦ Saprot tematiski dažādus tekstus.
- ♦ Saprot dažāda veida tekstus (piemēram, plašus rakstus presē, referātus, sarežģītas instrukcijas, daiļliteratūras tekstus).
- ♦ Lasītajā tekstā saprot gan tieši, gan netieši izklāstītu domu. Pārskatot tekstu, prot tajā atrast svarīgāko informāciju. Prot atšķirt faktoloģisku informāciju no viedokļa. Spēj uztvert un saprast tekstā gan galveno domu, gan detaļas.
- ♦ Prot noteikt teksta tematiku un problemātiku. Plašākā, sarežģītākas struktūras tekstā spēj izprast sižeta attīstību, personu īpašības, raksturu, emocijas un attieksmes.
- ♦ Dažkārt grūtības var sagādāt netieši paustas domas vai idiomātisku izteicienu izpratne.

KLAUSĪŠANĀS PRASME

- ♦ Spēj uztvert un saprast normālā tempā runātu tematiski dažādu tekstu.
- ♦ Spēj uztvert un saprot dažādas formas tekstu (monologu, dialogu).
- ♦ Saprot runu gan par konkrētiem, gan abstraktiem jautājumiem.
- ♦ Ja tematika ir pietiekami pazīstama, spēj izsekot plaša apjoma tekstam, kas ir leksiski un sintaktiski sarežģīts un kurā doma ir pausta netieši.

RAKSTĪTPRASME

- ♦ Prot uzrakstīt dažādus tekstus (vēstules, pārspriedumus, iesniegumus, pieteikumus u.tml.) par tematiem un situācijām, kas saistītas ar paša pieredzi un interesēm, kā arī mazāk zināmām situācijām.
- ♦ Spēj pamatot viedokli, argumentēt un salīdzināt.
- ♦ Spēj precīzi pierakstīt svarīgāko informāciju.
- ♦ Prot uzrakstīt loģiski saistītu tekstu, izmantojot vienkāršus paplašinātus un saliktus teikumus.
- ♦ Vārdu krājums ļauj nodrošināt veiksmīgu rakstveida komunikāciju. Formulējot domu par sarežģītiem un svešiem tematiem vai situācijām, atsevišķu vārdu izvēlē un lietojumā var būt neprecizitātes.

RUNĀTPRASME

- ♦ Spēj samērā brīvi sazināties par dažādiem, arī mazāk pazīstamiem tematiem un situācijām.
- ♦ Prot formulēt saturiski precīzus jautājumus, kas saistīti ar informācijas iegūšanu dažādās sadzīves situācijās.
- ♦ Spēj pietiekami izvērsti aprakstīt un raksturot, salīdzināt, kā arī pamatot savu viedokli un argumentēt.
- ♦ Veido loģiski saistītu runu. Normāls runas temps.
- ♦ Ir pietiekams vārdu krājums, lai nodrošinātu veiksmīgu komunikāciju. Veidojot sarežģītākus teikumus vai formulējot domu par svešākiem un sarežģītākiem tematiem, atsevišķos gadījumos jāmeklē precīzāka leksika.

* Saskaņā ar šādiem latviešu valodā publicētajiem valodu dokumentiem:

- „Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana.” R., 2006.
- „Eiropas Valodu portfelis pieaugušajiem.” R., 2006.